

UPUTSTVO za korekciju grešaka u publikovanim izdanjima

Svrha uputstva

Ovim dokumentom Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine utvrđuje smjernice za postupanje u slučajevima korekcije statističkih podataka ili informacija u svojim publikovanim izdanjima.

Uputstvom se utvrđuju:

- procedure informisanja i odlučivanja o eliminaciji grešaka u publikovanim izdanjima,
- metode korekcije grešaka i ponovnog objavljivanja statističkih podataka ili informacija,
- načini informisanja korisnika o greškama i korekcijama grešaka u publikovanim izdanjima i
- forma za jedinstveno editovanje korekcija statističkih podataka ili informacija.

Definicije korištene u ovom dokumentu:

Greška je svaka netačnost u objavljivanju statističkih podataka ili informacija.

Statistički podatak je numerička vrijednost koja reprezentuje veličinu posmatrane pojave.

Statistička informacija pokriva statističke oznake, komentare, tabele, grafikone, slike, definicije, metodološka objašnjenja i druge sadržaje statističkih podataka.

Bitna greška je greška koja mijenja korektno razumijevanje statističkih podataka.

Nebitna greška je greška koja ne mijenja korektno razumijevanje statističkih podataka. Na primjer:

- *gramatička greška* - ako greška ne mijenja korektno razumijevanje statističkog podatka ili informacije;
- *greška u tekstu* - u slučaju da je jasno iz konteksta gdje je učinjena greška i kako bi glasio korektan tekst (tj. ako je tekst ispravno napisan nekoliko puta, a nepravilno samo jednom - npr. godina u naslovu ili referentnom periodu);
- *pogrešna vrijednost podataka u veličini klase* koja nema uticaja na razumijevanje posmatranih fenomena ili administrativnih odluka koje bi se oslanjale na pogrešne podatke.

Autor je predmetni statističar koji je pripremio podatke za objavljivanje.

Predmetni redaktor je osoba odgovorna za publikovanje podataka u određenom predmetu - po pravilu to je šef unutrašnje organizacione jedinice.

Pomoćnik direktora sektora je osoba koja pokriva predmetnu materiju za koju su publikovani podaci u kojima je nađena greška.

1. Otkrivanje grešaka

Obavijest o otkrivanju greške će, bez obzira na to ko je otkrio grešku ili informisan o tome, biti poslana autoru. Ako je autor odsutan, obavijest će biti poslana predmetnom redaktoru. Autor će odmah informisati predmetnog redaktora o otkrivenoj grešci. Predmetni redaktor će informisati pomoćnika direktora sektora.

2. Određivanje bitnih i nebitnih grešaka

Autor, predmetni redaktor i po pravilu pomoćnik direktora sektora određuju, da li je greška bitna ili nebitna. Pomoćnik direktora sektora može ovlastiti predmetnog redaktora da ga isti izvjesti samo u slučaju jasno utvrđene greške.

Odluka o bitnim ili nebitnim greškama će biti provedena od strane autora.

2.1. Nebitne greške

Nebitne greške će biti korigovane u sljedećem publikovanom izdanju istih statističkih podataka ili informacija.

Nebitne greške će biti korigovane od autora.

Ako je greška u podacima, ispravka podataka će biti popraćena napomenom, koja jasno govori da je riječ o korekciji i napomenom o tome, koja je bila prethodno publikovana vrijednost.

2.2. Bitne greške

Za bitne greške, postupak se nastavlja sa zabilješkom o grešci, povlačenjem izdanja (za elektronske publikacije) i publikovanjem korekcije što je prije moguće.

3. Zabilješka o grešci

Autor informiše o grešci sljedeće osoblje:

- pomoćnika direktora za IT,
- osobu zaduženu za odnose s javnošću,
- redaktora website-u,
- šefa redakcijskog tijela,
- pomoćnika direktora za diseminaciju statističkih podataka i
- direktora.

Zabilješka o grešci će biti poslana od autora ili predmetnog redaktora putem e-mail na obrascu u kojem je navedena: statistička oblast, forma publikovanja, broj serije i izdanja, datum publikovanja, ime autora i predmetnog redaktora, netačan statistički podatak ili informacija, vrijeme publikovanja korekcije i razlog za učinjenu grešku.

Obrazac zabilješke o grešci je sastavni dio ovog uputstva.

Za slanje zabilješke putem e-maila, biće uspostavljen poseban mailbox u Agenciji pod imenom BHAS_Greske, koji će biti dostupan svim gore navedenim osobama.

4. Povlačenje publikovanog izdanja

Povlačenje publikovanog izdanja se radi samo za elektronska izdanja.

Nekorektno publikovan podatak ili informacija se povlači odmah sa website-a.

Ako je korekcija odmah pripremljena, biće publikovana odmah i na isti način kao izvorno izdanje.

Ako korekcija nije odmah pripremljena, publikovani dokument će biti privremeno povučen, s tim što se daje obavijest koja će sadržavati informacije o očekivanom datumu objave korekcije i ako je potrebno informacije o razlozima učinjene greške.

Obrazac zabilješki za privremeno povlačenje je sastavni dio ovog uputstva.

Korekcija i privremena obavijest o povlačenju će biti publikovana na isti način kao izvorno izdanje, uključujući informisanje korisnika o istom.

5. Publikovanje korekcija

Korekcije u printanim godišnjim publikacijama će biti pripremljene kao dodatne stranice za nova izdanja iste publikacije.

Publikacije koje se redovno štampaju (saoštenja) će biti ponovno printane pod istim serijskim brojem, novim datumom i oznakom "– Korigovano izdanje –".

Korekcija se štampa na desnoj stranici ispod naslova i dodaje se zabilješka o mjestu korekcije, publikovanoj grešci i ispravnoj vrijednosti, te ako je potrebno, kratkim opisom razloga za učinjenu grešku.

Obavijest na website-u će biti zamijenjena novom obavijesti korisnicima o ispravci u izdanjima.

Svi korisnici naših izdanja će dobiti korekcije na isti način kao na izvornom izdanju.

6. Kalendar izdanja

Datum publikovanja korekcije na website-u nadležnih statističkih institucija će biti dodan u kalendaru izdanja i poslan korisnicima.

7. Povlačenje zabilješke o publikovanoj korekciji

Za elektronska izdanja, nakon 8 dana obavijest o korekciji se zamijenjuje novom obavijesti sa korekcijom.

Broj:

Datum:

Zdenko Milinović

Direktor